

«Сікорські читання»: пам'ять про титанів духовного українського космосу

Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» разом з громадською культурно-просвітницькою організацією «Переяславський скарб» 13 жовтня 2015 року провели «Сікорські читання». Цей захід ініціатори присвятили 92-й річниці від дня народження Героя України та визначного музейного діяча Михайла Сікорського – засновника і багаторічного директора Національного історико-етнографічного заповідника (НІЕЗ) «Переяслав». Співorganізаторами стали Національна спілка краєзнавців України (НСКУ) і НІЕЗ «Переяслав». Серед основних інформаційних партнерів заходу традиційно є Всеукраїнський благодійний фонд «Журналістська ініціатива».

Як і в попередні роки, Форум став майданчиком, на якому реалізуються творчі й наукові ініціативи в галузі історії та культури, збираються справжні подвижники в царині духовності українського народу – науковці, краєзнавці, митці, журналісти, працівники музеїв. Цьогоріч уперше до обміну думками долучились і вчителі історії загальноосвітніх шкіл регіону.

Програма «Сікорських читань» багата на тематичні заходи: наукові й культурно-мистецькі дійства, конференції, семінари, круглі столи, виставки, презентації, майстер-класи, творчі зустрічі тощо. Перед початком урочистого засідання гості мали змогу ознайомитися з унікальними доробками майбутніх педагогів: їхніми художніми роботами з промовистою назвою «Мистецькі барви». Куратор виставки «Сучасні мелодії українського розпису», викладач університету Оксана Смірнова провела блискучу презентацію робіт своїх студентів. Відверто кажучи, навіть не вірилося, що картини холодного батика, ткани килими, вишивки різноманітними техніками вийшли з-під рук не досвідчених майстрів старовинного мистецтва, а молодих наших сучасників.

«Якщо завтрашній учитель прийде до своїх учнів не лише зі знаннями з різних предметів, а й з умінням зробити своїми руками щось красиве й оригінальне та з бажанням передати цю любов до прекрасного іншим, – то школа від цього лише виграє, – переконана молодий науковець, яка сама захоплено розповідає про особли-

вості тієї чи іншої роботи. З гордістю про вміння переяславських студентів говорять також інші куратори виставок: Ольга Стрілець – про традиції іконопису на склі, а Тетяна Носаченко – про сакральний світ Трипілля.

А поки гості ознайомилися з виставками декоративно-прикладного мистецтва, фотовиставками та іншими творчими доробками майбутніх педагогів і їхніх наставників, простора зала університету зібрала яскраву палітру учасників – від студентської молоді до відомих політиків. Адже захід покликаний розвивати наукові, культурні та творчі зв'язки між істориками, краєзнавцями, культурологами, музеєзнавцями, діячами мистецтва. Серед почесних гостей – голова правління НСКУ, член-кореспондент НАН України Олександр Реєнт, його перший заступник Руслана Маньковська, відповідальний секретар Володимир Дмитрук, член президії правління, голова Київської обласної організації спілки Григорій Савченко, заступник голови правління Київської обласної організації НСКУ Євген Букет, меценат і краєзнавець рідної Переяславщини, заслужений юрист України Михайло Гич, президент Всеукраїнського благодійного фонду «Журналістська ініціатива» Людмила Мех.

Вітальні слова учасникам Форуму адресували: ректор університету, академік Національної академії педагогічних наук України Віктор Коцур; голова правління НСКУ академік Олександр Реєнт; заступник голови Київської обласної державної адміністрації Дмитро Христюк; міський голова Переяслава-Хмельницького Тарас Костін; лауреати Премії імені Героя України Михайла Сікорського минулих років Микола Махінчук і Борис Войцехівський; генеральний директор НІЕЗ «Переяслав» Олексій Лукашевич, а також землячка Героя, авторка цих рядків. Серед пропозицій промовців – створення музею М. І. Сікорського у Переяславі-Хмельницькому.

Відбулося і третє за ліком вручення згаданої престижної краєзнавчої премії. За вагомий внесок у дослідження і збереження культурної спадщини України та розвиток музейної справи відзначено п'ятеро достойників: учитель історії Сакунівської школи Недригайлівського району на Сумщині Петро Коцур (посмертно), сорат-

ниця Михайла Сікорського, головний хранитель фондів (у 1976–1984 роках) Олена Юзвікова, директор Фастівського державного краєзнавчого музею Тетяна Неліна, а також краєзнавці, долі яких пов'язані з Переяславщиною, меценат Михайло Гич і дослідник археологічних пам'яток, кандидат історичних наук Олександр Колибенко та член президії Волинської обласної організації НСКУ, директор районного комунального краєзнавчого музею Олександр Остапюк. Кожен з них одержав і належну грошову винагороду, проте колективно було вирішено передати кошти на потреби вояків у зоні проведення АТО.

По закінченні урочистої частини відбулося засідання президії НСКУ, яке розпочалося з вручення членських квитків новому її поповненню. Про основні ювілейні заходи НСКУ, присвячені 100-річчю від дня народження академіка Петра Тронька та 90-річчю заснування самої Співки, детально розповіла Руслана Маньковська. Як зазначила доповідачка, «говорити про 100-річчя Петра Тронька на «Сікорських читаннях» – символічно. Адже обидва вони титани духовного українського космосу».

Для українського краєзнавства 2015 рік, крім згаданих вище дат, характерний тим, що саме чверть століття тому відбулось кардинальне відродження спілчанської діяльності, активна співпраця з іншими громадськими формуваннями як регіонального, так і загальнонаціонального рівня, вищими навчальними закладами з усіх куточків України. Саме тому й основні ювілейні заходи НСКУ стали масштабними – і за своїм змістом, і за формами проведення. Приміром, у Харкові цьогоріч відбулася міжнародна наукова конференція «Дев'ятнадцяті Слобожанські читання»

(квітень), на початку червня в межах «Ольвійського форуму-2015» на базі Чорноморського державного університету імені Петра Могили, що в Миколаєві, – конференція «Роль особистості в історії». Книжкові виставки з промовистими назвами «Постать, що символізує епоху: Петро Тронько» урочисто відкрито в липні в Івано-Франківській обласній універсальній науковій бібліотеці імені І. Франка, а у вересні – «З тобою, Україно, живу» – на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Краєзнавці й на форумі в Переяславі-Хмельницькому зі вдячністю й незмінною повагою відзначали неоціненний внесок у розвиток їхнього творчого об'єднання Петра Тимофійовича як авторитетного і знаного громадського діяча, що понад два десятиріччя очолював Співку краєзнавців України. З інформацією про діяльність Переяслав-Хмельницького міського осередку НСКУ виступив його голова Олександр Колибенко. Потім відбулася презентація краєзнавчих видань навчально-наукового центру усної історії Переяслав-Хмельницького університету. Доповідь «М. І. Сікорський: інтелектуальний портрет краєзнавця, організатора музейної справи» виголосила кандидат історичних наук Людмила Сага. Про свою малу батьківщину вів мову, зокрема, й цьогорічний лауреат Премії імені Михайла Сікорського Михайло Гич (доповідь «Село Єрківці на Переяславщині в краєзнавчих дослідженнях та джерелах»).

На переконання учасників форуму, щорічне його проведення вже стало вагомим науковим і культурологічним складником процесу відродження й популяризації серед населення любові до малої Батьківщини та цікавості до краєзнавства Київщини.

